

Creșterea Limbii Românești

- fondată în anul 2013, odată cu Legea
ZILEI NAȚIONALE A LIMBII ROMÂNE

Prof.dr.Mihai Miron

Superior al ORDINULUI ZIARISTILOR din Romania

10 greșeli de gramatică pe placul românilor

Sunt câteva greșeli cu care românii s-au împrietenit atât de bine încât le iau cu ei peste tot. Generoși, părinții împărtășesc erorile cu micuții lor, așa că, deseori, greșeala devine normă.

1. Încercarea de a evita cacofoniile îi face pe români să comită greșeli mai grave. Cum ar fi inventarea de sintagme inutile. Este și cazul lui "ca și", o construcție care s-a strecurat repejor în vocabularul nostru. Acest ciudat "ca și" a început să fie folosit chiar și când nu se urmărește evitarea unei cacofonii. Iată un exemplu edificator, pe care l-am auzit la un părinte, într-o discuție cu un cadru didactic:

"Mă bucur că fetița mea vă are ca și profesoară".

2. Unul dintre cele mai des folosite cuvinte inventate este "vroiam". Greșeala vine din "amestecarea" formelor verbelor "a vrea" și a "voi". Puse la imperfect, verbele se conjugă astfel. "A vrea" are formele "eu vream", "tu vrei", "el/ea vrea", "noi vream", "voi vreați", "ei vreau", iar "a voi" - "eu voiam", "tu voiai", "el/ea voia", "noi voiam", "voi voiați", "ei/ele voiau". Așadar, nici urmă de "vroiam", "vroia" sau "vroiați"!

3. Însă, "drama" verbelor "a voi" și "a vrea" pălește în fața următoarei greșeli. Chiar și unul dintre cele mai folosite verbe ale l. române, "a avea", a fost măcelărit verbal de români. Unii au născocit construcțiile "să aibe" și să "aivă",

alții, chiar mai fanteziști, au venit cu "să aive". Iar forma corectă, "să aibă", a ajuns să fie în ... inferioritate de vorbitori.

4. Următorului cuvânt este de-a dreptul dramatică. Varianta corectă a ajuns să fie atât de puțin folosită de populație, încât te întrebi dacă vom reuși să schimbăm ceva în viitorul apropiat. Vorbim despre "piuneză", forma corectă concurată de greșitul ,dar popularul "pioneză".

5. "Saxana". Probabil cei mai mulți dintre voi îl cunoașteți ca "sarsana", dar acest din urmă cuvânt nu există în limba noastră. Acest sinonim ptr. încărcătură, boccea, a fost preluat din limba sârbă, unde forma sa este "seksana".

Mai adăug 5 greșeli ...

1. Folosirea greșită a lui "decât" în loc de "doar" (și invers) este probabil cea mai populară eroare sau oroare gramatică, spuneți-i cum vreți. Atât de populară, încât și Mircea Geoană a făcut-o, în dezbaterile televizate anterioare prezidențialelor din 2009. "Mai aveți decât trei zile de mandat", spunea Geoană la acea vreme, într-un schimb de replici cu Traian Băsescu. Social-democratul avea să piardă alegerile. "Decât" câteva voturi i-au lipsit ptr. a deveni noul președinte.

Cum e corect? Regula este simplă. "Decât" se folosește în structuri negative și "doar" în cele afirmative. Exemple: "Nu am decât 5 lei în buzunar", "Am doar 5 lei în buzunar" sau, ca să corectăm formularea din paragraful anterior, "Doar câteva voturi i-au lipsit pentru a deveni noul președinte".

2. O altă greșală îl are ca "port-drapel" pe fostul premier Călin Popescu Tăriceanu, devenit faimos ptr. aversiunea pe care o avea (poate încă o are) ptr. "pe care". Și Mihai Tatulici are deseori scăpări cu "pe"-ul în acuzativ. Nu cumva să trageți concluzia că, dacă nu puneți "pe"-ul atunci când e nevoie de el, o să ajungeți demnitari de stat sau jurnaliști TV. Deși, iată, șanse există! Cum e corect? Acel "pe" face diferența între subiect și complement direct, explică Rodica Zafiu. Iată exemple: "Cartea care e pe masă", "Cartea pe care am luat-o de pe masă"; sau, ca să îl corectăm pe Tăriceanu, "Calitățile pe care le au (unii miniștri)".

3. "Să aibe" este o altă "invenție" lexicală a românilor. Și de această dată, greșala are reprezentanți în conducerea statului. Iată întrebări puse de români pe forumuri, găsite rapid pe internet: "Câți copii trebuie să aibe o familie?", "Câte kg. trebuie să aibe tortul de nuntă?", "Ce acte trebuie să aibe

mașina dacă ...?". Greșeala e prezentă și în presă. Cei de la manager.ro ne vorbesc despre calitățile de bază pe care "trebuie să le aibe" potențialii angajați. Probabil, doar limba străină e obligatorie, cea maternă e facultativă. Cum e corect? Nu sunt multe de explicat, corect este "să aibă", "o să aibă" etc, niciodată cu "aibe".

4. Pe tarlaua lexicală autohtonă a apărut și "locație". Dar nu folosit corect, ca sinonim pentru "chirie". Dacă o persoană spunea, într-o discuție cu prietenii, "Mi-am găsit un apartament la 60.000 de euro", se găsea un coleg să întrebe "Și cum e locația?".

Cum e corect? Potrivit DEX, "locație" reprezintă "chiria plătită ptr. anumite lucruri luate în folosință temporară".

5. Românii s-au cam plictisit de "engleji" și "franceji", de "țigare" și "sălbatec", iar aceste aberații lexicale pot fi plasate cu mândrie în categoria "pe cale de dispariție". Însă, există o formulare greșită care a ținut piept, cu mare succes, trecerii anilor. "Cât aveți ceasul?" o întrebare pe care românii o adresează adesea. Aparent, nu pare greșit, dar încercați să analizați logic slaba legătură dintre cuvinte.

Cum este corect? Întrebarea poate fi "Aveți un ceas?" sau, pentru a fi și mai expliciti, "Cât este ceasul?".

Distribuie acest articol dacă vrei să contribui la "curățarea" limbii române de aceste erori regretabile!

DISCLAIMER:

Toate părerile, punctele de vedere, afirmațiile, atitudinile și detaliile informative reprezintă angajarea fiecărui autor în parte. Portalul nostru nu își însușește responsabilitatea pentru conținutul articolelor publicate. Fiecare link și articol pe care îl prezentăm are propriul copyright © și răspundere personală pentru conținut.